

Hvorfor-mennesker og hvorhen-mennesker

Nu er det ikke fordi, jeg er varm tilhænger af det der med at putte mennesker i båse. For jeg hader selv at blive sat i bås. Men da jeg læste teksten til på søndag, fik jeg lyst til at skrive lidt om to forskellige måder at møde Gud på. Man kan møde Ham som et "hvorfor-menneske", der hele tiden stiller spørgsmål ved det, Gud gør og ikke gør. Eller man kan møde Ham som et "hvorhen-menneske", der er mere optaget af, hvor det her skal føre os hen?

Mit gæt er, at vi alle bærer rundt på både et "hvorfor-menneske" og et "hvorhen-menneske", men at det er ret forskelligt, hvilken del der fylder mest i os.

De første par eksempler finder vi i søndagens tekst:

Da Jesus gik videre, så han Levi, Alfæus' søn, sidde ved toldboden, og han sagde til ham: »Følg mig!« Og han rejste sig og fulgte ham. Senere sad Jesus til bords i hans hus, og mange toldere og syndere sad til bords sammen med ham og hans disciple, for der var mange, som fulgte ham. Da de skriftkloge blandt farisæerne så, at han spiste sammen med syndere og toldere, spurgte de hans disciple: »Hvorfor spiser han sammen med toldere og syndere?« Men da Jesus hørte det, sagde han til dem: »De raske har ikke brug for læge, det har de syge. Jeg er ikke kommet for at kalde retfærdige, men syndere.« Johannes' disciple og farisæerne holdt faste. Da kom der nogle til ham og spurgte: »Hvorfor faster Johannes' disciple og farisæernes disciple, men dine disciple faster ikke?«

Matt. 2, v. 14 ff

Levi kaldes til disciple, da Jesus kommer forbi og siger "Følg mig". Man kunne vel ikke have bebrejdet Levi, hvis han havde stillet et enkelt spørgsmål. Men han spørger ikke hvorfor, han skal følge Jesus – han gør det bare. Måske fordi han er spændt på, hvor de skal hen ... han følger efter Jesus i tro og tillid til, at det her nok skal føre noget godt med sig. Og de forventninger bliver indfriet på en måde, han ikke i sin vildeste fantasi havde kunnet forestille sig. Levi viser sig i udpræget grad som et "hvorhen-menneske" – og man kan gætte på, Jesus spurgte netop *ham*, fordi han vidste *det*. Hvis Levi i stedet havde stillet 3-4 kritiske hvorfor-spørgsmål, før han rejste sig, ved jeg ikke, hvad Jesus ville have gjort. Men jeg tror generelt, Gud har mere brug for hvorhen-delen end hvorfor-delen af os – i hvert fald når det handler om at være Hans disciple.

De skriftkloge i teksten viser sig i modsætning til Levi at være udprægede ”hvorfør-mennesker”. Hvorfor gør du det der? Hvorfor må de det? Og hvorfor må de ikke? Og hvorfor skal dem der nu det? Og hvorfor dit og hvorfor dat ...”

I virkeligheden virker det ikke til, de er særligt interesserede i, hvad Jesus gør. Eller hvad Han svarer. De virker mest af alt optaget af at kritisere Ham og få en god diskussion i gang med Ham (og måske bære sig så snedigt ad, at de kan få skovlen under Ham).

Jeg ved godt, at nogle af vore ”hvorfør-spørgsmål” til Gud har langt mere smerte og vægt bag, og at de ikke er ment som kritik eller tænkt som en måde at besejre Gud på. Vore hvorfør-spørgsmål er langt snarere desperate udtryk for afmagt, når vi slet ikke forstår, hvad det er, der sker. For os og dem, vi elsker.

Jeg hørte for nyligt en fortælle om, at han havde talt med mange døende – og stillet dem spørgsmålet: ”Hvis jeg kunne fortælle dig, hvorfor du skulle dø, ville du så gerne have svaret?” Det var der ingen af dem, der ville. For hvad skal man egentlig bruge det svar til? Jeg vil så gerne selv blive bedre til at spørge ”hvorhen” i stedet for ”hvorfør”. For jeg tror, det giver langt mere mening – både spørgsmålet og svaret.

Tænk hvis de skriftkloge havde været optaget af, hvor Jesu måltidsfællesskab med synderne og tolderne ville føre verden hen på den lange bane. Tænk hvis de havde turdet se perspektiverne i det. Og tænk, hvis de havde turdet spørge, hvor alt, hvad Jesus gjorde, skulle føre os alle hen på den helt lange bane. Tænk hvilken forskel det havde gjort for dem, hvis de havde mødt Gud som hvorhen-mennesker i stedet for hvorfør-mennesker.

Og tænk, at det gør den samme forskel for os.

Måske skulle vi prøve at blive bedre til at spørge Gud, hvorhen end hvorfør. Du har sikkert en lang række hvorfør-spørgsmål, du tumler med i din tilværelse. Prøv i dag at bruge lidt tid på at skifte dem ud med hvorhen-spørgsmål. Jeg kan ikke love dig, at du får svar på dem. Men måske kan de forandre noget i dig, blot ved at blive stillet ... Og måske kan vi som små forsigtige hvorhen-mennesker få mod til at gøre som Levi – og følge Gud i tillid til, at Han ved, hvor vi skal hen.